

Charyzmat i duchowość Ruchu Rodzin Nazaretańskich

Komentarz

do Statutu Ruchu Rodzin Nazaretańskich, Art. 6. „Duchowość”

I. Duchowości w Kościele

Chrystus jest naszą drogą, prawdą i życiem a doskonałość chrześcijańska polega na naśladowaniu Go jako naszego wzoru i upodobnieniu się do Niego, aby ostatecznie mógł On zjednoczyć nas ze sobą¹. Duchowość jest sposobem naśladowania Chrystusa z położeniem akcentu na konkretny aspekt Jego życia. Jest drogą do świętości specyficzną dla danego wierzącego lub wspólnoty.

Wszystkie duchowości w Kościele, tak różnorodne, mają u swego źródła inspirację Ducha Świętego, skłaniającą serca do większego naśladowania jakiejś konkretnej cechy naszego Mistrza. Ten dar Ducha Świętego nazywamy charyzmatem.

II. Główne punkty nauczania Kościoła na temat charyzmatu²

1. Charyzmat jest darem Ducha Świętego dla Kościoła.
2. *Dar Ducha Świętego a osoba założyciela.*
Charyzmat jest niezasłużoną, darmową łaską (*gratis data*) daną przez Ducha Świętego za pośrednictwem osoby zwanej założycielem. Jednak nie jest tożsamy z osobą założyciela: ani z jej świętością, ani ze słabością i grzechem. Nie ulega wątpliwości, że założyciel przez osobistą współpracę z łaską przyczynia się do owocności charyzmatu. Może także się zdarzyć, że przez brak współpracy – zaniedbanie a nawet grzech, częściowo lub nawet całkowicie zniweczy owoce łaski.
3. *Charyzmat w Kościele i dla Kościoła.*
Charyzmat jest dany Kościołowi. Nie jest własnością założyciela. Tylko Kościół może uznać charyzmat za swój. Czyni to poprzez prawowitą władzę. Tylko to przynależy do charyzmatu, co jest rozpoznane i zaaprobowane przez Kościół.
4. *Rozwój charyzmatu w zmieniających się okolicznościach historycznych.*
Charyzmat rozwija się w okolicznościach historycznych, które ze swej natury są zmienne i często nieprzewidywalne. Ale charyzmat ma w sobie moc, by dostosować się do każdej okoliczności. W nowych warunkach może zaistnieć potrzeba ponownego odczytania charyzmatu, zwłaszcza gdy prosi o to władza kościelna. To zadanie należy przede wszystkim do osób i instytucji, które zostały przez charyzmat ukształtowane i działają w odniesieniu do niego. Nie polega ono na tworzeniu nowej rzeczywistości ale na tym, by w aktualnych okolicznościach jeszcze raz odczytać dar Ducha, a przez to lepiej go zrozumieć, pogłębić i ewentualnie oczyścić z tego, co było ludzkim błędem. W tej pracy należy czuwać, aby dar nie utracił nic ze swej natury ani nie uległ rozmyciu, lecz aby całą

¹ Por. KKK 519-521; 2014.

² Na podstawie listu kard. Velasio De Paolis, delegata papieskiego dla Legionistów Chrystusa, na temat charyzmatu i założyciela, 19.10.2012.

swą wewnętrzną mocą pomagał w uświęcaniu serc i przemianie otoczenia. Chodzi o to, by w coraz to nowych okolicznościach w pełni żyć otrzymanym darem.

III. Charyzmat Ruchu Rodzin Nazaretańskich

Ad. 1. Charyzmat RRN darem Ducha Świętego dla Kościoła

Duchowość Ruchu Rodzin Nazaretańskich jest dążeniem do komunii z Chrystusem przez komunie z Maryją. Żywimy przekonanie, że ta duchowość powstała z inspiracji Ducha Świętego i jest Jego darem dla Kościoła. A zatem ma u swoich podstaw Boży charyzmat, z którym należy wiązać powstanie RRN. Ten Boży dar uznajemy za odpowiedź Opatrzności na szczególną sytuację duchową współczesnych czasów, które charakteryzują się m.in.:

- a) Żywym **pragnieniem świętości**, czyli zjednoczenia z Bogiem, którego nie jest w stanie osłabić doświadczenie ludzkiej słabości i grzeszności. Towarzyszy mu często poszukiwanie duchowych przewodników na tej drodze.
- b) Rozpowszechnieniem się **duchowości zawierzenia Matce Bożej**, którą żył i której nauczał bł. Jan Paweł II (w oparciu o św. Ludwika Grignon de Montfort), a także inni wielcy czciciele Maryi, którzy wywarli istotny wpływ na historię współczesną, zwłaszcza kard. Stefan Wyszyński i św. Maksymilian Kolbe.
- c) Powszechną w wielu środowiskach **utrata poczucia grzechu** idącą w parze z kwestionowaniem prawa Bożego i naturalnego, nawet przez niektórych wiernych Kościoła, przy jednoczesnym coraz większym uwikłaniu w grzech całych grup społecznych i ekspansji „cywilizacji śmierci”.
- d) Wielkim **głodem**, często nieuświadomionym, **Bożego miłosierdzia**, zwłaszcza udzielanego w sakramencie pokuty przez posługę kapłana, co wyraża się m.in. w upowszechnieniu się orędzia o Bożym miłosierdziu, przekazanego przez św. Faustynę.
- e) **Poszukiwaniem obecności Boga** – zwłaszcza w Eucharystii i na modlitwie, ale także w codziennych, zwykłych wydarzeniach – płynącym z wewnętrznego przekonania o powołaniu człowieka do nadprzyrodzoności i bezpośredniej osobistej więzi z tajemnicą Boga. Wyraża się ono m.in. w otwarciu na piękno liturgii i doświadczenie działania Ducha Świętego we wspólnocie. Nie jest w stanie go stłumić powszechna głęboka laicyzacja, a zwłaszcza utrata poczucia nadprzyrodzonego wymiaru życia małżeńskiego i rodzinnego.
- f) Odnowioną świadomością **świętości małżeństwa, rodziny i życia**, zwłaszcza dzięki nauczaniu bł. Jana Pawła II. Towarzyszy jej poszukiwanie głębokich więzi międzyludzkich w **braterskiej wspólnocie**.
- g) Odkryciem aktywnej **roli świeckich** w życiu Kościoła i w dziele ewangelizacji – w duchu nauczania Soboru Watykańskiego II.
- h) Poszukiwaniem pogłębionej **formacji kapłańskiej w braterskiej wspólnocie**.

Pragniemy, aby dar duchowości RRN rozwijał się w Kościele i dla dobra Kościoła pod opieką jego pasterzy – Ojca Świętego, biskupów i kapłanów.

Ad. 2. Założyciele RRN

Ruch Rodzin Nazaretańskich zrodził się wokół konfesjonału, jako owoc posługi sakramentu pokuty i kierownictwa duchowego sprawowanej przez ks. Tadeusza Dajczera we współpracy z ks. Andrzejem Buczelem. Tych dwóch kapłanów, z zachowaniem

pierwszeństwa ks. Dajczera, uważamy za założycieli Ruchu. To oni przekazali członkom Ruchu zręby duchowości.

Na kształt duchowości Ruchu miały również wpływ duchowe dzieci założycieli, w tym niektóre z nich w sposób bardzo istotny. Jednak wszystkie te osoby, czy to kapłani czy świeccy, czerpały z duchowej inspiracji założycieli i były objęte ich regularną duchową opieką i rozeznaniem.

Jesteśmy wdzięczni naszym założycielom i ich współpracownikom za wszelkie dobro, które otrzymaliśmy dzięki ich życiu wiary, modlitwy oraz ofiarnej służby, pełnej wyrzeczeń i poświęcenia. Zaś to wszystko, co mogło być następstwem ludzkiej słabości i ograniczeń, polecamy w ufnej modlitwie Bożemu miłosierdziu.

Ad. 3. Charyzmat RRN w Kościele i dla Kościoła

a) Charyzmat duchowości RRN, przekazany przez założycieli Ruchu, jest własnością Kościoła i podlega ocenie Kościoła, który sprawuje nad nim opiekę.

RRN w Polsce, w diecezjach, w których się rozwijał, od 1992 r. podejmował starania wobec biskupów diecezjalnych o formalną zgodę na działalność, zatwierdzenie statutu oraz o mianowanie moderatora. Obecnie RRN w Polsce działa w 25 diecezjach w oparciu o przepisy prawa kanonicznego jako publiczne lub prywatne stowarzyszenie wiernych, podlegając biskupowi diecezjalnemu. Na szczeblu ogólnopolskim w 2013 r. Ruch przyjął przewidzianą przez prawo kanoniczne formę prywatnego stowarzyszenia wiernych o nazwie Stowarzyszenie Ogólnopolskie Ruch Rodzin Nazaretańskich, będąc w istocie federacją stowarzyszeń diecezjalnych. Stowarzyszenie ogólnopolskie podlega Konferencji Episkopatu Polski, która działa przez Biskupa Delegata ds. RRN. Obecnie jest nim bp Andrzej Siemieniewski z Wrocławia. Podstawy funkcjonowania i duchowości Ruchu zostały opisane w statucie zatwierdzonym przez Konferencję Episkopatu Polski w dniu 22.06.2013 r. w Krakowie-Wieliczce.

b) **Przynależność do stowarzyszenia ogólnopolskiego w żaden sposób nie ogranicza określonej przez prawo kanoniczne zależności poszczególnych członków ani stowarzyszeń diecezjalnych od właściwego biskupa diecezjalnego.** Na mocy samego prawa, dla tych członków Stowarzyszenia Ogólnopolskiego RRN, którzy należą do danej diecezji, prawomocne decyzje właściwego biskupa diecezjalnego mają zawsze charakter nadrzędny wobec postanowień statutu, prawomocnych uchwał i regulaminów federacji.

Ad. 4. Rozwój charyzmatu RRN w zmieniających się okolicznościach historycznych

a) W początkach Ruchu jego duchowość była przekazywana ustnie przez założycieli i ich współpracowników: podczas rozmów indywidualnych, w sakramencie pokuty oraz na spotkaniach pierwszej wspólnoty. Głoszone konferencje były w znacznej mierze oparte na Piśmie Świętym, bieżącym nauczaniu papieża Jana Pawła II, oraz na dziełach świętych. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim: św. Maksymiliana Kolbe, św. Teresę od Dzieciątka Jezus, św. Jana od Krzyża, św. Teresę z Avila i s. Faustynę Kowalską. Starano się w ten sposób uprzystępnąć wiernym świeckim skarbiec duchowości Kościoła. W tym czasie na spotkaniach w grupach dzielenia oraz w osobistych rozważaniach korzystano z „Konferencji” św. Maksymiliana Kolbe, „Rad i wspomnień” św. Teresy od Dzieciątka Jezus a także „Dzienniczka” s. Faustyny Kowalskiej.

b) Później, wraz z liczebnym wzrostem Ruchu, pojawiły się materiały pisane, w dalszym ciągu oparte na wspomnianych wyżej źródłach, które były odczytywane w czasie spotkań centralnych i wykorzystywane na spotkaniach grup dzielenia w parafiach. W 1992 r.

ks. Tadeusz Dajczer wydał książkę „Rozważania o wierze” (która ukazała się rok wcześniej w jęz. hiszpańskim w Meksyku), bazującą w dużej mierze na konferencjach głoszonych do pierwszej wspólnoty Ruchu. Następnie szerszy zespół redakcyjny opracował serię zeszytów „Ku nowej ewangelizacji” (1992-2006), najpierw pod kierunkiem ks. Andrzeja Buczela a po jego śmierci w 1994 r. – pod kierunkiem ks. Tadeusza Dajczera. Stanowiły one wraz z „Rozważaniami o wierze” materiał dla grup dzielenia, a także – równolegle z tekstami czytań mszalnych – punkt wyjścia dla osobistej codziennej medytacji. Wszystkie te materiały były próbą wyrażenia na piśmie duchowości Ruchu, w oparciu o Słowo Boże i duchową tradycję Kościoła, a zwłaszcza dzieła świętych i doktorów Kościoła. Należy wspomnieć, że posiadają imprimatur lub zostały wydane za zgodą władzy kościelnej.

c) W następstwie trudności zaistniałych w ścisłym kierownictwie Ruchu władza kościelna w Archidiecezji Warszawskiej uznała w 2009 r., że na jej terenie wspomniane publikacje nie mogą stanowić podręcznika formacji duchowej dla wspólnot i ruchów kościelnych, gdyż brane jako całość wymagają korekty i uzupełnienia. Dlatego, zgodnie z zaleceniem Biskupa Delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. RRN, przygotowywane w tym okresie materiały ogólnopolskie dla grup parafialnych obok fragmentów z publikacji RRN zawierają uzupełnienia z magisterium Kościoła, zwłaszcza Katechizmu Kościoła Katolickiego i wypowiedzi papieża.

d) Obecnie w Ruchu Rodzin Nazaretańskich podejmowane są działania mające na celu stworzenie podstaw dla formacji jego członków, która:

- obejmie swym zasięgiem możliwie wszystkie obszary życia chrześcijańskiego a zwłaszcza rodzinnej codzienności,
- ukaże, jak żyć wiarą w każdym z tych obszarów czerpiąc z bogactwa charyzmatu duchowości Ruchu,
- będzie bazować na Piśmie świętym, tradycji i magisterium Kościoła.

To zadanie koordynuje pod opieką władzy kościelnej grono Moderatorów Diecezjalnych, będące strażnikiem duchowości Ruchu. Czuwa ono, aby w tej pracy – zgodnie z kościelnymi zasadami troski o charyzmat – dar Boży niczego ze swej natury nie utracił ani nie uległ rozmyciu. Wymaga to m.in. podjęcia całościowego i rzetelnego opracowania spuścizny pozostawionej przez założycieli Ruchu. Do tej pory zostały przygotowane podstawy duchowej tożsamości RRN (2011 r.), które stały się punktem wyjścia do opisanie duchowości Ruchu w statucie (2013 r.) oraz „Komentarz do Aktu oddania się Maryi na wyłączną służbę Kościołowi” (2013 r.).

Należy podkreślić, że w tych działaniach priorytetem jest wsłuchiwanie się w natchnienia Ducha Świętego, zawsze pod kierunkiem pasterzy Kościoła. W zmieniających się okolicznościach historycznych Duch nieustannie mówi do nas przez Pismo Święte, liturgię, nauczanie Kościoła i znaki czasu – odwołując się do ofiarowanej nam wrażliwości związanej z naszym charyzmatem i nieustannie ją pogłębiając. Słuchanie Go wymaga ciszy serca, intensywnego życia modlitwy i ducha ofiarnej służby w braterskiej wspólnoty, które są ważniejsze niż same tylko działania organizacyjne i administracyjne.

Zatwierdzili członkowie Rady Moderatorów Stowarzyszenia Ogólnopolskiego Ruch Rodzin Nazaretańskich obecni na spotkaniu w Ząbkach k. Warszawy dnia 6.04.2014 r.

Tekst został przed zatwierdzeniem skonsultowany z Księżmi Moderatorami i Animatorami Diecezjalnymi RRN. Wersja ostateczna otrzymała aprobatę Bp. Andrzeja Siemienińskiego, Delega Konferencji Episkopatu Polski ds. RRN.

Niniejszy Komentarz zostanie podpisany spotkaniu na Rady Moderatorów Stowarzyszenia Ogólnopolskiego RRN w Częstochowie dnia 24.04.2014 r. i wraz z podpisami przekazany do wiadomości:

- 1. Abp. Józefowi Kupnemu, Delegatowi Konferencji Episkopatu Polski ds. Ruchów Katolickich.*
- 2. Bp. Andrzejowi Siemieniewskiemu, Delegatowi KEP ds. RRN.*
- 3. Biskupom diecezji, w których działa RRN.*